

розмірів картина занурює нас в релігійний сюжет апостолів і Марії, яка, піднімаючи руки доверху, чекає зустрічі з Богом.

Картина «Введення Марії в храм» (1534-1538) переповідає біблійний сюжет посвячення Богородиці Богу. На задньому плані видніються Альпи, зображене італійське містечко, і діва Марія, що сходами піднялася туди сама; і рідні, які залишили її в Храмі з іншими дівами. І кожного дня Діва Марія бачила ангелів [2, с.18].

Роботи славетного художника не втрачали актуальність в усі часи та в усіх напрямках – від бароко до імпресіонізму. Він був визнаний найбільшим портретистом свого часу, вважалося, що бути відображеним Тиціаном на полотні – значить знайти безсмертя.

Список використаних джерел:

1. Мировое искусство (Мастера итальянского Возрождения) / Сост. И. Г. Мосин. – СПб ООО «СЗКЭО „Кристалл“», 2006. –150-160 с.
2. «Великие художники их жизнь, вдохновение и творчество. Тициан» часть 50/: ООО «Иглмосс Юкрейн». – К., 2013.
3. Художник Тициан Вечеллио. Биография, картины, рисунки, книги, критика Titian Vechellio da Cadore, 1477-1576 режим доступу: <http://titian.ru/>.

Євгеній Гуменюк

Науковий керівник: к.і.н., доц. Рогожа М.М.

ПОШИРЕННЯ ІДЕЙ ДМИТРА ДОНЦОВА СЕРЕД МОЛОДИХ УКРАЇНЦІВ

Перше за все, аби показати ту роль і той вплив, котрий мали ідеї Дмитра Донцова, зазначимо, що провід ОУН в 1941 р. мав замір поставити цього чоловіка за президента в відновленій Україні, про це дізнаємося з документа німецької служби безпеки: «Дмитро Донцов передбачається можливим президентом...» [5, с. 579].

Він не з'явився з пустого місця, він є реакцією на численні думки серед «старої» інтелігенції про життя, не окремішне від Росії, а лише її часткою. Самостійна свідомість молоді, дозріла швидше ніж в великих китів УНР. Саме в своїх працях Дмитро Донцов і домігся об'єднати все те, що потребував той час: не автономія, а - самостійність, не малоросійство, а - українство, не москвофільство, а - націоналізм.

На сьогодні, ми маємо великий масив досліджень і різного роду матеріалів, що стосуються вивчення ролі вищезазначених думок та ідей Дмитра Донцова та його доробку такими авторами як Михайло Чугуєнко,

Михайло Сосновський, а головніш, на нашу думку, Сергій Квіт та інші. [4, с. 14]

Тож, далі окреслимо в загальному на кого і як зміг вплинути своїми прогресивними ідеями Дмитро Донцов.

В його рефераті, виголошеному на 2-му студентському з'їзді у Львові в 1913 р. - «Сучасне політичне положення нації і наші завдання» Дмитро Донцов охарактеризував дволикість російського лібералізму і сформував думку, котру сповідуватимуть його прихильники - політичний сепаратизм від Росії за допомогою боротьби на боці Австрії. Саме на цьому з'їзді буде присутній Євген Коновалець, майбутній творець УВО, а згодом і ОУН: «Знайомство з людьми цього кола – говорив полковник, – дало мені змогу зрозуміти гаразд принцип соборности України і кермуватись ним як основною засадою в моїй праці далі. При тому не без значення для нас було й те, що ці діячі в хаосі тодішніх політичних обставин орієнтувалися з усією рішучістю на Австрію і при її допомозі надіялися – на випадок сподіваної тоді війни – повести успішно нашу національну справу.» [3, с. 31]

З окресленого Дмитром Донцовим характером зовнішньої політики Росії, можливо зрозуміти чому саме потрібно триматись її осторонь і на боці іншої держави: «Бо історія вчить нас, що скрізь, де лиш якийсь державний організм зачинає розкладатися, де лиш засмерділо стервом, можна було бути певним, що поблизу зобачиш російського орла. Бо російський орел живиться лише трупом – може, тому так довго й живе?». [1, с. 31]

Про поширення ідей Дмитра Донцова свідчить і такий факт: лідер російських кадетів Павло Мілюков, виступаючи 19 лютого 1914 р. на засіданні Державної Думи в промові виголосив, що таких як Донцов, буде множитись і їх треба боятись, і все через його брошуру «Модерне москофільство». [6, с. 22]

Не дивно, що брошура викликала таку реакцію, адже вона чітко показала, як тодішні інтелігенські українські кола йдуть в стійлі міфу про братність з російським народом і бояться самостійності як вогню. Тож на противагу цій братськості він неймовірно влучно змальовує портрет росіянина: «Брак різко зазначеного почуття власної гідності і поважання інших (так звана російська «душевность»), якась психічна вайлуватість і недисциплінованість (так звана «широта русской натури») – ось що відрізняє кожного росіянина – навіть із зовнішнього боку від європейця...». [2, с. 15]

Вплив Дмитра Донцова на українське суспільство Галичини, можливо відчуті в спогадах Олени Степанів, та зокрема на розгортання січового руху. [6, с. 23] Відчуттй він і в спогадах Надії Суровцевої: «Певний час він таки був володарем моїх думок, і то якраз за часів

петербурзьких, коли виростала і міцніла серед молоді самостійницька ідеологія.». [8, с. 145]

Будучи першим головою СВУ в 1914 р., веде антиросійську пропаганду, тобто продовжує далі торувати шлях в свідомості суспільства до самостійності.

Знайомство з Євгеном Коновальцем, котрий 1921 р. повернувся в Галичину і очолив «Українську військову організацію», дає можливість популяризації власних ідей. Євген Коновалець звертається до Дмитра Донцова аби той став головним редактором «Літературно-Наукового вісника» (до 1933, а від 1933 і до 1939 просто «Вісник»), в першому ж номері сформувавши його завдання: «Вирвати нашу національну ідею з хаосу, в яким вона грозить згинуті, очистити її від сміття й болота, дати їй яскравий, виразний зміст, зробити з неї стяг, коло якого гуртувалася б ціла нація — ось завдання, до розв'язки котрого, разом з іншими, хоче спричинитися і відновлений „Літературно-Науковий Вісник”». [7, с. 48 - 49]

Варто згадати і його величний твір «Націоналізм», що побачив світ в 1926 р., і котрий став фундаментом для ОУН і збройної боротьби УПА. Цей твір має більш есеїстичний характер і основними ідеями якого є українська нація, що через прагнення влади стане вільною від всіх, а також сильна критика псевдодемократії, що розкладала українську духовність.

У підсумку варто сказати, що ідеї Дмитра Донцова, котрі були чимось на зразок вибухівки в той період, не могли не захоплювати молодих українців. Занадто довго вони йшли під зверхністю Росії, їм хотілось своєї держави. Так, ці ідеї не були чимось новим, але та різкість, з якою вони написані, та правда – цього не вистачало в минулому. Він засуджував несміливість попередників і своїх сучасників, він чітко показував хто ворог, а хто може бути союзником, та все ж давав чітко зрозуміти, що і союзника треба тримати на відстані.

Список використаних джерел:

1. Донцов Д. Вибрані твори у 10-ти т. Т.1 :Політична аналітика (1912 – 1918)/ Упоряд., ред., автор передм. О.Баган. – Дрогобич-Львів:ВФ"Відродження", 2011. – 327 с.
2. Донцов Д. Модерне москофільство. Мазепа і мазепинство/За заг. Ред. Л. Іванишиної.- вид. перше. Бібліотека газети «День» «Україна Incognita». ПрАТ «Українська прес-група», 2013 – 72 с.
3. Євген Коновалець та його доба. – Мюнхен, 1974. – 1019 с.
4. Зайцев О. Доктрина Дмитра Донцова та її вплив на націоналістичний рух 1920–1940-х років // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. Вип. 23 / [гол. редколегії Микола Литвин]. НАН України, Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича. – Львів, 2013. – 706 с.